

20020550

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

08 TIEH/S-K

SAATE

1 (2)

7.6.2002

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

Savo-Karjalan tiepiiri lähettää tiedoksenne ja käyttöönne tiepiirin ympäristöohjelman 2002-2005.

Ympäristövastaava
Tienpidon suunnittelu

Airi Muhonen

LIITE

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

7.6.2002

JAKELU

Savo-Karjalan tiepiirin henkilöstö
Tiepiirin kirjasto
Keskushallinto / T.Säämänen, A.Jansson, M.Karhula, R.Merivirta
Tiehallinnon kirjasto
Tiepiirien ympäristövastaavat
Pohjois-Savon ympäristöyhteistyöryhmän jäsenet
Pohjois-Karjalan ympäristöyhteistyöryhmän jäsenet
Pohjois-Savon kunnat
Pohjois-Karjalan kunnat
Pohjois-Savon ympäristökeskus
Pohjois-Karjalan ympäristökeskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Karjalan liitto
Pohjois-Savon metsäkeskus
Pohjois-Karjalan metsäkeskus
Pohjois-Savon maaseutukeskus
Pohjois-Karjalan maaseutukeskus
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Karjalan museo
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry.
Tieliikelaitos Pohjois-Suomi, Kuopio
LT-Kuopio Oy
SCC Viatek, Itä-Suomi, Kuopio
Suunnittelukeskus Oy, Kuopio
Maa ja Vesi Oy, Kuopio
Insinööritoimisto Oy Väylä, Joensuu

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

TIEHALLINTO
Savo-Karjalan tiepiiri

Kuopio 2002

Kansikuva: Kari Leinonen

Kuopio 2002

Julkaisua saatavana:
Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri
Telefaksi: 0204 22 5199
S-posti: savo-karjalan.tiepiiri@tiehallinto.fi

TIEHALLINTO
Savo-Karjalan tiepiiri
PL 1117
70101 KUOPIO
Puhelinvaihde 0204 22 11

Esipuhe

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelman 2002-2005 lähtökohtana on Tiehallinnon ympäristöpolitiikka ja -ohjelma 2001-2005. Tiepiirin ohjelma on luonteeltaan toimenpideohjelma, ja sen laatimiseen on osallistunut tiepiirin koko henkilöstö. Ohjelma korvaa tiepiirin vuonna 1996 laatiman ympäristöohjelman.

Ohjelman toteuttamisesta vastaavat tiepiirin kaikki prosessit joko yksin tai yhteistyössä muiden prosessien kanssa. Ympäristöohjelman toteuttamisen seurannan järjestämisestä ja ohjelman tarkistamisesta vastaa tiepiirin ympäristöryhmä.

Ohjelman toteutumiseen vaikuttaa Savo-Karjalan tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelma, tulostavoitteet sekä vuosittain tiepiirille myönnettävät määrärahat. Osa toimenpiteistä edellyttää aktiivista yhteistyötä yhteistyökumppaneiden ja alueen asukkaiden kanssa.

Avainasioita ympäristöasioiden hoitamisessa ovat kestävä tienpito, yhteistoiminta, vuorovaikutus ja tienpidon vaikutusten tunteminen. Ohjelman tavoitteena on kehittää ympäristöasioiden osaamista ja huomioon ottamista tiepiirin kaikissa toiminnoissa. Periaatteena on, että jokainen työntekijä vastaa omien töidensä, päätöstensä ja toimintatapojensa ympäristövaikutuksista.

Tiejohtaja

Matti Tuiremo

Ympäristövastaava

Airi Muhonen

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
<p>Toimintatavat</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiehallinto kouluttaa, opastaa ja kannustaa henkilöstöään toimimaan ympäristön, terveyden, turvallisuuden ja talouden kannalta vastuullisella tavalla. Työntekijänä vastaamme siitä, että ympäristötavoitteet ja voitteet toteutuvat omassa toiminnassamme. 	<p>Ympäristöohjelman toteuttaminen</p> <p>Ympäristöohjelman toteuttamisesta vastaa tiepiirin johto. Johto varmistaa, että ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat huomioidaan johdon katselmuksissa, itsearvioinneissa, ohjelmassa, tavoiteasettelussa ja resurssien käytössä.</p> <p>Prosessivastaavat vastaavat ympäristöohjelman toteuttamisesta prosesseissa. Ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat sisällytetään prosessien auditointeihin.</p> <p>Yhteistyö ympäristöasioissa tiepiirin kaikkien prosessien ja tiimien välillä on toimivaa. Ympäristöasioiden ja yhteistyön kehittämistä koordinoi tiepiirin ympäristöryhmä toimintasuunnitelmansa mukaisesti.</p>	<p>Jatkuu</p> <p>Jatkuu</p> <p>Jatkuu</p>	<p>Ohjaus</p> <p>Kaikki prosessit</p> <p>Kaikki prosessit</p>	<p>Johtoryhmä</p> <p>Prosessivastaavat</p> <p>Ympäristöryhmä Prosessivastaavat</p> <p>Ympäristöryhmä koordinoi</p>	
	<p>Ympäristöosaaminen</p> <p>Ympäristöosaaminen on yksi Savo-Karjalan tiepiirin osaamisen kehittämisen painopistealueista. Ympäristöosaamista lisätään omaa toimintaa ja toimintatapoja kehittämällä, koulutuksella ja työssä oppimalla sekä valtakunnallisella ja alueellisella ympäristöyhteistyöllä. Henkilökohtaisista ympäristökoulutustarpeista sovitaan vuosittaisissa suunnittelu- ja kehityskeskusteluissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> osallistutaan keskushallinnon ja yhteistyökumppaneiden järjestämiin koulutustilaisuuksiin kehitetään ympäristökoulutusta alueellisten yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetään tarvittaessa tiepiirin omaa koulutusta tietoiskut / infot tiepiirin ja prosessien kehittämissäpäivillä 	<p>Jatkuu</p>	<p>Kaikki prosessit</p>	<p>Ympäristöryhmä koordinoi</p>	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	<ul style="list-style-type: none"> tiedotetaan ympäristöasioista esim. ympäristöriskeistä havainnollisessa muodossa viikkotiesä esim. "Oletko tullut ajatelleeksi...." kerätään tietoa koulutuksesta, johon voisi hakeutua (seulotaan esim. avoimen yliopiston koulutusohjelmasta) 				
	Toimintatavat tiepiirin työpaikoilla ja kiinteistöissä				
	Työmatkat tehdään mahdollisuuksien mukaan pyörällä, jalan tai joukkoliikennettä käyttäen.	Jatkuvaa	Kaikki		
	Etätyötä ja työmatkasuunnittelua kehitetään siten, että työ- ja työasiointimatkojen riskit, liikennesuorite ja energiankulutus vähenevät	Jatkuvaa	Kaikki prosessit		
	Videoneuvottelulaitteita hyödynnetään aktiivisesti.	Jatkuvaa	Kaikki prosessit		
	Mikrot ym. sähkölaitteet kytketään pois päältä, kun ne eivät ole käytössä. Toimintatavoista laaditaan selkeät ohjeet.	Jatkuvaa ohjeet 2002	Kaikki Tuki	Hallintopäällikkö	
	Laaditaan ohjeet kierrätyspapereiksi kelpaavista / kelpaamattomista papereista.	2002	Tuki	Hallintopäällikkö	
	Jokaiseen työpisteeseen tuodaan kaksi keräyslaatikkoa pöydien lajittelua varten.	2002	Tuki	Hallintopäällikkö	
	Valkoisen ns. toimistojätepaperin hyötykäyttömahdollisuudet selvitetään.	2002	Tuki	Hallintopäällikkö	

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

3 (15)

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuranta
<p>Palvelujen suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiehallinto osallistuu liikennejärjestelmän suunnitteluun laajassa yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Tavoitteenamme on liikennejärjestelmä, joka edistää toimivia matka- ja kuljetusketjuja sekä tukee kestävän ja tasapainoisen yhdyskuntarakenteen muodostamista. Yhteistyössä viranomaisten, kuntien ja asukkaiden kanssa vähennämme nykyisen tiestön, tieliikenteen ja tienpidon ympäristöhaittoja. 	<p>Osallistutaan maakuntasuunnitelmien, aluekehittämishojelmien ja ympäristöohjelmien laadintaan.</p> <p>Osallistutaan maakuntakaavojen laadintaan.</p> <p>Osallistutaan tärkeimpiin maankäytön kehittämisskusteluihin ja viranomaisneuvotteluihin kunnissa.</p> <p>Ollaan aktiivisesti mukana liikennejärjestelmätyössä ja muussa liikennemuotojen yhteistyössä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma Varkauden seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma <p>Toteutetaan Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmän aiesopimuksissa tiepiirille vastuutetut hankkeet.</p> <p>Tiepiiri edistää joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä toteuttamalla joukkoliikenneselvityksen mukaisia toimia yhteistyössä lääninhallitusten, kuntien ja liikennöitsijöiden kanssa.</p> <p>Kevyen liikenteen olosuhteita parannetaan. Kuntakohtaisissa tieverkko- ja liikenneturvallisuuksuunnitelmissa kiinnitetään huomiota kevyen liikenteen tarpeisiin, esteettömmään liikenneympäristöön ja kevyen liikenteen verkkojen yhteensopivuuteen.</p> <p>Kehitetään levähdys- ja pysäköintialueita laaditun toimenpidesuunnitelman mukaisesti</p>	<p>Ko. ohjelmia laadittaessa</p> <p>Ko. kaavoja laadittaessa</p> <p>Jatkuvaa</p> <p>Jatkuvaa</p> <p>2002-2004 2003-2004</p> <p>2002-2005</p> <p>2002-2005</p> <p>Suunnitelmia laadittaessa</p> <p>1-2 kohdetta / vuosi</p>	<p>S</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S S</p> <p>S / HA</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S / HA</p>	<p>Tiejohtaja Suunnittelupäällikkö Ympäristövastaava</p> <p>Maankäytön-suunnittelija</p> <p>Maankäytön-suunnittelijat</p> <p>Liikennejärjestelmä-tiimi</p> <p>Liikennejärjestelmä-tiimi</p> <p>Liikennejärjestelmä-tiimi koordinoi</p> <p>Joukkoliikenne-vastaava</p> <p>Liikenneturvallisuuksuunnittelijat Projektivastaavat</p> <p>Joukkoliikenne- ja projektivastaavat</p>	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seura- ranta	
	Tienpidon ohjelmien, strategioiden ja toimintalinjojen taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset vaikutukset arvioidaan osana suunnitteluprosessia.	Suunnittelun aikana	OH / S	Suunnittelupäällikkö Ohjelmointitiimin vetäjä		
	Tiepiirin PTS 2000-2010 –suunnitelman jatkotoimet toteutetaan toimenpidesuunnitelman mukaisesti	2002 ->	OH / S / HA / LP	Prosessivastaavat		
	Selvitetään yhteistyössä alueellisten yhteistyökumppaneiden kanssa liikenneverkon pääväylien kehittämistarpeita					
	<ul style="list-style-type: none"> runkoverkon yhteysvälikohtaiset kehittämiselvykset kaupunkiväylien kehittämiselvytys	2002-2003 2002-2004	S S	Esi- ja yleissuunnittelutiimin vetäjä		
	Yhteistyötä laajennetaan ja syvennetään eri tahojen kanssa	Jatkuvaa	S	Ympäristövastaava Ympäristöryhmä		
	<ul style="list-style-type: none"> Verkostoitumista ympäristöasioissa kehitetään Ympäristöalan yhteistyötä kehitetään alueen oppilaitosten kanssa (yliopistot ym., opinnäytetyöt, ekskursiot, asiantuntijaluennot ja esittelyt, julkaisut, ympäristötiedot)					
	Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien ympäristöyhteistyöryhmät toimivat hyvin.	Jatkuvaa	S	Ympäristövastaava		
	Viherhoidon toimintaperiaatteita kehitetään.	2002 / 2003	S / HA	Ympäristöryhmä		
	Nykyisten teiden ympäristön parantaminen:					
	Vähennetään tiesuolan ja liikenteen riskejä pohjaveden laadulle tavihoitoa kehittämällä, rajoittamalla suolausta pohjavesialueilla, nopeuden säätelyllä, suistumisturvallisuutta parantamalla ja vaihtoehtoisilla luukkaudentorjunta- ja polynsiontamenetelmillä.	Jatkuvaa	S / HA	Hoitotiimi		

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Vähennetään tieliikenteen aiheuttamia meluhaittoja tieteknisillä ratkaisuilla, nopeuden säätelyllä sekä maankäytön suunnittelun ja liikennesuunnittelun yhteistyöllä.	Jatkuva	S / HA	Maankäytönsuunnittelijat Projektivastaavat	
	Pohjavesi- ja melusuojuuksia tehdään tarvittaessa pääasiallisesti tienrakentamishankkeiden yhteydessä.	Rakentamishankkeiden yhteydessä	S / HA	Projektivastaavat	
	Päällystämishojelmassa otetaan huomioon sorateiden päällystämistarve pohjavesialueilla.	Toteutus ohjelman mukaan	S	Ohjelmointitiimin vetäjä Päällysteinsinööri	
	Taajamien liikenneturvallisuutta ja taajamakuva parannetaan pääasiassa pienin toimenpitein. Laajoja taajaman parantamistoimenpiteitä tehdään ohjelmakauden aikana kahdessa taajamassa (Pielavesi, Juuka), jotka ovat taajamien tilaselityksessä määritelty kiireellisimpään luokkaan.	TTS:n mukaan	S / HA	Ohjelmointitiimi Projektivastaavat	
	Seurataan pohjaveden laatua Suomen ympäristökeskuksen ja alueellisten ympäristökeskusten kanssa sovitulla alueella.	Jatkuva	S	Ympäristövastaava	
	Inventoidaan tieympäristössä olevat arvokkaat luontokohteet (mahdollisesti myös avoimien näkymien tarve).	2003 / 2004	S	Ympäristövastaava	
	Osallistutaan tienvarsisemahankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyökumppaneiden kanssa.	Jatkuva	S / HA	Ympäristövastaava Tiemestarit	
	Selvitetään hirvien kulkureittejä suhteessa päätieverkkoon laatimalla "Hirvireittiselitys". Selvityksen pohjalta arvioidaan riista-aitojen ja mahdollisten riistakäytävien rakentamistarve.	2002 / 2003	S	Liikenneturvallisuuksuunnittelija	
	Tienvarsimainontaan liittyvissä luissa ja lausunnoissa noudatetaan Tiehallinnon ohjetta tienvarsimainonnasta.	2002 ->	S	Maankäytönsuunnittelijat Liikenteenpalvelupäällikkö	

Savo-Karjalan tiepiirin ympäristöohjelma 2002-2005

6 (15)

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Esisuunnittelu				
	Tiehankkeiden suunnittelun tavoitteissa huomioidaan ympäristöpolitiikka ja -ohjelma.	Jatkuua	S	Projektivastaavat	
	Suunnitteluhankkeiden tehtävämäärittelyssä käytetään ti-laajan YVS-korttia.	Jatkuua	S	Projektivastaavat	
	Varmistetaan jo tarjouspyyntö vaiheessa, että konsultilla on riittävä ympäristöasiantuntemus	Jatkuua	S	Projektivastaavat	
	Varmistetaan, että vaikutusarvioinnit ja -selvitykset ovat kattavia ympäristö-, terveys-, luonto-, maisema-, kulttuurim-päristö- ja sosiaalisten vaikutusten osalta.	Jatkuua	S	Projektivastaavat	
	Varmistetaan, että hankeryhmissä on mukana riittävä ympä-ristöviranomaisien ja intressitahojen edustus, jotta eri näke-mykset saadaan mukaan jo suunnittelun alkuvaiheessa.	Jatkuua	S	Projektivastaavat	
	Tiepiirin ympäristöasiantuntija on mukana merkittävimpien hankkeiden hankeryhmässä.	Jatkuua	S	Ympäristövastaava	
	Järjestetään jostakin suunnitteluhankkeesta hankeseminaari, jossa on myös ulkopuolisia asiantuntijoita mukana <ul style="list-style-type: none"> • teemoina ympäristö- ja liikenneturvallisuus. Varmistetaan ympäristötiedon siirtyminen seuraaviin suunnitteluvaiheisiin.	2003	S	Esi- ja yleissuunnittelutiimin vetäjä	
		Jatkuua	S / HA	Projektivastaavat	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuranta
<p>Palvelujen hankinta</p> <ul style="list-style-type: none"> Parannettavat ja uudet tiedot sovitetaan paikallisiin oloihin ja ympäristöön. Tavoitteena on turvallinen ja kaunis kokonaisuus. Ratkaisujen kestävyys edellyttää hankkeen tai toimen koko elinkaaren huomioon ottamista. Rakentamisen, ylläpidon ja hoidon tilauksissa edellytämme, että tuottajat osoittavat luotettavasti tuotteittensa ja palvelujensa ympäristölaadun. 	<p>Edellytetään tuottajilta ympäristöjärjestelmää tai ympäristönäkökohtien sisällyttämistä laatu- tai toimintajärjestelmään tai projekti- ja toimintajärjestelmiin laatusuunnitelmiin. Laatu- ja toimintajärjestelmiin tulee ottaa erillinen kohta tukikohtakiinteistöjen ympäristövaatimuksista.</p> <p>Osallistutaan tuottajien auditointiin ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.</p> <p>Edistetään uusien rakenne- ja toimintaratkaisujen kokeilamista ja kehittämistä sekä teollisuuden sivutuotteiden ja jätemateriaalien hyödyntämistä, jotta materiaalien käyttöä voidaan vähentää ja vanhoja materiaaleja voidaan käyttää nykyistä paremmin hyödyksi. Suositetaan ympäristöä vähemmän kuormittavien aineiden ja materiaalien käyttöä.</p> <p>Tuotteiden ja materiaalien elinkaariaasioihin kiinnitetään ennistä enemmän huomiota. Tästä asiasta tarvitaan valtakunnallista ja alueellista koulutusta.</p> <p>Esitetään, että laaditaan valtakunnallinen hankekohtaisten urakkaehtojen ja laatuvaatimusten esimerkkikokoelma.</p> <p>Osallistutaan teettämisasiakirjojen kehittämiseen. Asiakirjojen sisältöä kehitetään ympäristö- ja vihersuunnittelun osalta.</p> <p>Urakkasopimuksiin sisällytetään velvoite tiepiirin rekistereihin annettavista tiedoista urakan valmistuttua.</p> <p>Selvitetään tiepiirin halussa olevien kiinteistöjen ja maanainesten ottoalueiden kuntoa ja maaperän likaantumista sekä toteutetaan ottoalueilla jälkihoitotoimia ja tukikohtien puhdistustoimia.</p>	Jatkuvaa	HA / S	Tiimin vetäjät	
		Jatkuvaa	HA / S	Projektivastaavat	
		Jatkuvaa	HA	Investointi-, hoito- ja ylläpitotiimi	
		2002 ->	HA	Investointi-, hoito- ja ylläpitotiimi	
		2002	HA	Investointi-, hoito- ja ylläpitotiimi	
		2002 ->	HA	Investointi- ja hoitotiimi	
		2002 ->	HA	Investointi-, hoito- ja ylläpitotiimi	
		2002-2005	HA	Maanhankintatiimi	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	<p>Laaditaan tukikohtakiinteistöjen ympäristöselvitykset ja tehdään puhdistamistoimenpiteet vuonna 2001 laaditun toimenpideohjelman mukaisesti ja sitä selvitysten perusteella täydentäen.</p> <p>Toimintaperiaatteet tukikohtakiinteistöillä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pyritään toiminnassa siihen, että riski ympäristölle on vähäinen • rakennetaan ja korjataan laitteet sellaisiksi, että riski ympäristöriskistä ei muodostu tai se on vähäinen • tutkitaan mahdolliset vauriot ja korjataan ne • tukikohdissa luovutaan polttoainejakelusta • maanalaiset säiliöt pyritään hävittämään • kiinteistön vuokraajilta edellytetään huolellisuutta toimintaan ja raportointia sekä toimenpiteitä mahdollisissa häiriötilanteissa • edellytetään, että kiinteistön vuokraaja nimeämään kiinteistöille ympäristöasioista vastaavan henkilön. <p>Maa-ainesten käyttöä ja –ympäristöluopatilannetta seurataan T&M –järjestelmän avulla. Maisemointiohjelma sisällytetään tähän.</p>	Jatkuva	HA	Maanhankintatiimi	
		2002->	HA	Maanhankintatiimi	
	<p>Maa-ainesten ottoa valvotaan ja ottoalueita maisemoidaan laaditun ohjelman mukaisesti.</p>	2002 ->	HA	Maanhankintatiimi	
	<p>Tulevaisuudessa ei pääsääntöisesti hankita maa-ainesalueita omistusoikeudella lukuun ottamatta strategisesti merkittäviä alueita. Tiesuunnitelman yhteydessä varataan maa-ainesten ottoalueet ja maisemoidaan ne tiehankkeen rakentamisen yhteydessä.</p>	2002 ->	HA	Projektivastaavat	
	<p>Osallistutaan Tiehallinnon yhtenäisten toimintaperiaatteiden määrittelyyn ympäristöhaittojen- ja vahinkojen korvauskysymyksissä.</p>	2002 / 2003	HA	Maanhankintatiimin vetäjä	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Tie- ja rakennussuunnittelu				
	Tiehankkeiden suunnittelun tavoitteissa huomioidaan ympäristöpolitiikka ja -ohjelma.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Konsulttien valinnassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota ympäristö- ja viherosaamiseen.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Suunnitteluhankkeiden tehtävämäärittelyssä käytetään tilaajan YVS-korttia.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	"Liikenneturvallisuus ja tieympäristön istutukset" -ohjetta noudatetaan tieympäristösuunnittelussa.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	"Maa-ainesten läjittäminen rakennushankkeissa" -ohjetta noudatetaan. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota ylijäämämaan hyötykäyttömahdollisuuksiin ja läjitysalueiden riittävyyteen.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Varmistetaan ympäristötiedon siirtyminen seuraavaan suunnitteluvaiheeseen ja toteutukseen.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Suunnitelman sisällön, kustannusten tai tavoitteiden oleellisesti muuttuessa ratkaisusta keskustellaan eri osapuolten kanssa (palvelujen suunnittelu, hankeryhmä).	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Rakentamisen hankkija osallistuu hankeryhmän työskentelyyn ja varmistaa, että rakentamisen aikaiset ympäristöasiat on otettu huomioon.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Rakentaminen ja ylläpito				
	Jos hanketta toteutettaessa ilmenee, että suunnitelmasta tai sen ehdoista on tarvetta poiketa, tästä neuvotellaan suunnittelun osapuolten kanssa.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Luodaan urakoitsijoille mahdollisuus innovoida ympäristöystävällisiä ratkaisuja mm. urakkatarjouspyynnöillä, ja KVV:ssä.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Luonnonmukaisia materiaaleja suositaan tieympäristön viimeistelyssä ja maisemoinnissa.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	"Liikenneturvallisuus ja tieympäristön istutukset" -ohjetta ja "Maa-ainesten läjittäminen rakennushankkeissa" -ohjetta noudatetaan.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Rakentamisen hankkija varmistaa tarvittaessa asiantuntijapalveluja käyttäen, että hankkeen viimeistelytaso on tehty työselitysten ja suunnitelmien mukaisesti. Viimeistelytason vaatimuksissa toimitaan yhtenäisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Auditoidaan Haminalahti-Lamperla rakennushanke ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmasta.	2002	HA	Projektivastaava	
	Huolehditaan tiedonvälityksestä kunnossapitäjille ympäristön hoitoon liittyvistä asioista.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Urakan jälkeinen hoitovelvoite sisällytetään urakkaan kahden vuoden ajaksi, erityisesti taajamahankkeissa.	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	
	Kokeillaan hiljaista päällystettä.	2003	HA	Päällysteinsinööri Päällystemestari	
	Varmistetaan tietojen saanti Tiehallinnon ympäristöraporttiin	Jatkuva	HA	Projektivastaavat	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Hoido				
	Rajoitetun suolan käytön politiikkaa jatketaan liukkaudentorjunnassa Tärkeillä pohjavesialueilla suolankäyttömäärä ei saa ylittää 2,5 t/km. Käyttömäärän ylitys sanktioidaan.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi	
	Etsitään ja ollaan mukana kehittämässä vaihtoehtoisia liukkaudentorjuntamenetelmiä. Kuumahiekoituskokeilua jatketaan.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi	
	Talviajan täsmähoitoa jatketaan ja kehitetään.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi	
	Osallistutaan vaihtoehtoisten pölynsidontamenetelmien kehittämiseen.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi	
	Vähennetään tieliikenteen ja tienpidon aiheuttamia pöly- ja päästöhaittoja edellyttämällä urakoitsijoita päästöjä vähentävien menetelmien käyttöä ja toimenpiteiden oikeaa ajoitusta.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi	
	Tehdään yhteistyötä yhteistyökumppaneiden kanssa tienvar sien viher- ja maisemanhoidon kehittämiseksi.	Jatkuvaa	HA	Ympäristöryhmä Tiemestarit	
	Vesakonraivausta lisätään maisema- ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.	Jatkuvaa	HA	Tiemestarit	
	Kesäajan täsmähoitoa jatketaan ja kehitetään. Maisemanhoitokohteet valitaan yhteistyökumppaneiden kanssa.	Jatkuvaa	HA	Hoitotiimi Ympäristöryhmä	
	Viheralueiden inventointityötä ja hoitoluokkien määrittelyä jatketaan.	2002 – 2005	HA	Tiemestari (Ensio Kulju)	
	Viherhoidon toimintaperiaatteita kehitetään yhteistyössä palvelujen suunnittelun kanssa.	2002 / 2003	HA / S	Ympäristöryhmä	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seura- ranta
<p>Liikenteen palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiehallinto edistää liikennemuo- tojen yhteistoimintaa. Tiever- kon käytön ohjauksella tuemme toimia, joilla vähennetään tieli- kenteen energiankulutusta ja ympäristöhaittoja. 	Käynnistetään ns. "Jätejahti" –projekti, jonka tarkoituksena on selvittää jätehuollon vastuunjakoa kunnan ja tiepiirin kesken ja vähentää jätemääriä.	2002 / 2003	HA	Tiemestari (Ensio Kulju)	
	"Maa-ainesten läjittäminen hoidon alueurakoissa" –ohjetta noudatetaan.	Jatkuvaa	HA	Tiemestarit	
	Teiden varusteiden ja laitteiden kunnosta ja siisteydestä huolehditaan.	Jatkuvaa	HA	Tiemestarit	
	Luvattomat mainokset poistatetaan.	Jatkuvaa	HA	Tiemestarit	
	Tiepiiri kerää tietoja ja tiedottaa liikenteen sujuvuudesta, häiriöistä, tietöistä ja liikenteestä, säästä ja kelistä edistääkseen tieverkon tehokasta ja turvallista käyttöä ja vaikuttaakseen tienkäyttäjien reitinvalintaan ja liikenteen sujumiseen sekä sitä kautta myös energiankulutukseen, päästöihin ja meluun.	Jatkuvaa	LP	Liikennekeskustiimi	
	Tiedonkulkua urakoitsijoilta liikennekeskukseen parannetaan LIITO- järjestelmää hyödyntämällä.	Jatkuvaa	LP	Liikennekeskustiimi	
	<p>Uusia infopisteitä rakennetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vt 5 Varkauden portti v. 2002 Vt 5 Marjahaka v. 2002 Vt 6 Kolin portti v. 2002 Vt 5 Vuorelan Teboil v. 2003 Vt 17 Ylämyllyn Shell v. 2003 	2002-2003	LP	Liikenteenpalvelu- päällikkö	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
	Liikenteen automaattisia valvontakameroita lisätään.	2002-2003	S	Liikenneturvallisuuksunnittelija	
	Automaattisesti ohjattuja muuttuvat nopeusrajoituksia lisätään TTS:n mukaisesti.	2002-2004	LP	Liikenteenpalvelupäällikkö	
	<ul style="list-style-type: none"> Vt 5 välille Kellolahti-Vuorela v. 2002 (saneeraus) Vt 5 välille Pitkälähti-Kellolahti v. 2003 Vt 17 välille Vuorela-Riistavesi v. 2004 Vt 17 välille Viinjärvi-Ylämylly v. 2004 				
	Rajatiedottamista kehitetään (Niiralan raja-asema ruuhkatiedottaminen) ruutukehämonitorin avulla.	2003	LP	Liikennekeskustiimi	
	Valtakunnallisessa lupa- ja sopimusryhmässä käydään läpi lupa- ja sopimusasiat. Koulutus syyskuussa 2002.	2002	LP	Liikenteenpalvelupäällikkö	
	Kaapelointilupien yhteydessä otetaan huomioon pohjavesisuojausten edellyttämät toimenpiteet ja kaivantotöiden jälkihoitovaatimukset.	Jatkuva	LP	Viranomaispalvelutiimi	
	Kioski- ja myyntiluvissa edellytetään jätehuollon asianmukaista järjestelyä.	Jatkuva	LP	Viranomaispalvelutiimi	
	Kaikissa lupaehtoisissa otetaan huomioon ympäristöasiat.	Jatkuva	LP	Viranomaispalvelutiimi	

Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005	Politiikkaa toteuttava toimenpide	Aikataulu	Prosessi	Vastuu	Seuraanta
Kehittäminen					
<ul style="list-style-type: none"> Seuraamme ja arvioimme ta-voitteidemme toteutumista, toimintamme laatua sekä sen vaikutuksia ympäristöön. Varmistamme, että eri osapuolet voivat osallistua toiminnasta ja hankkeista käytävään keskusteluun. Kehitämme arvioiden perusteella toimintaamme jatkuvasti. 	<p>Kehitämme ja parannamme jatkuvasti toimintaamme. Tämä tarkoittaa sekä tuotteiden, palvelujen, että menetelmien kehittämistä.</p> <p>Asiakaspalautteita kerätään eri lähteistä (mm. ympäristöyhteistyö, muu yhteistyö eri sidosryhmien kanssa sekä asiakaskontaktteista kirjatut palautteet), tietoa analysoidaan ja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.</p> <p>Asiakaspalautteet käsitellään ja analysoidaan vähintään 1-2 kertaa vuodessa jokaisessa prosessissa. Tarvittavat toimenpiteet ohjelmoidaan ja toteutetaan.</p> <p>Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Tiehallinnon ja yhteistyökumppaneiden T&K –projekteihin. Projekteista tiedotetaan riittävästi projektin alkaessa, välillä ja projektin päätyttyä.</p> <p>Aloitejärjestelmää tehostetaan ottamalla teemaksi ympäristöasiat.</p> <p>Osallistutaan paikkatietojen analysoinnin ja hyödyntämisen kehittämiseen.</p> <p>Selvitetään mitä paikkatietoja yhteistyökumppaneilla on.</p> <ul style="list-style-type: none"> Perustetaan Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnalliset paikkatietoyhteistyöryhmät <p>Varmistetaan paikkatietojen luotettavuus.</p> <p>Yhteistyötä paikkatietoasioissa kehitetään Kaakkois-Suomen, Keski-Suomen ja Savo-Karjalan tiepiirien kesken.</p>	<p>Jatkuu</p> <p>Jatkuu</p> <p>Jatkuu</p> <p>Jatkuu</p> <p>2002 -></p> <p>2002 -></p> <p>2002</p> <p>2002 -></p> <p>2002 -></p> <p>2002 -></p>	<p>Kaikki prosessit</p> <p>Kaikki prosessit</p> <p>Kaikki prosessit</p> <p>HA / S</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S</p> <p>S</p>	<p>Prosessivastaavat</p> <p>Asiakkuus- ja viestintätiimi Prosessivastaavat</p> <p>Prosessivastaavat</p> <p>Prosessivastaavat Projektivastaavat</p> <p>Aloitevastaava</p> <p>Tietopalvelutiimi</p> <p>Tietopalvelutiimi</p> <p>Tietopalvelutiimi</p> <p>Tietopalvelutiimi</p>	

<i>Tiehallinnon ympäristöpolitiikka 2001-2005</i>	<i>Politiikkaa toteuttava toimenpide</i>	<i>Aikataulu</i>	<i>Prosessi</i>	<i>Vastuu</i>	<i>Seuraanta</i>
	Tarjotaan tiedotusvälineille ympäristöaiheista juttusarjaa.	2002 / 2003	S / HA / A	Ympäristöryhmä	
	Järjestetään ympäristöseminaarit Kuopiossa ja Joensuussa	2003	S / HA	Ympäristöryhmä	
	Internetiä hyödynnetään ympäristöasioista tiedottamisessa (vuorovaikutus, linkit).	2002 >	A	Tiedottaja	
	Kriisitilanteissa toimitaan Tiehallinnon kriisiviestintäohjeiden mukaan.	2002 ->	Kaikki prosessit	Prosessivastaavat Turvallisuuspäällikkö	
	Ohjelman tarkistaminen				
	Tiepiirin prosessit raportoivat vuoden 2003 lopussa ympäristöryhmälle mitä toimenpiteitä on tehty ympäristöohjelman toteuttamiseksi.	2003	Kaikki prosessit	Prosessivastaavat	
	Ympäristöohjelma tarkistetaan vuonna 2004	2004	S	Ympäristövastaava Ympäristöryhmä	

Prosessien lyhenteet:

- A = Asiakkuus
 S = Palvelujen suunnittelu
 HA = Palvelujen hankinta
 LP = Liikenteen palvelut
 OH = Ohjaus